

Landbouwboegbeeld heeft niks met bioboer

Het boegbeeld van de topsector Agri & Food heeft geen boodschap aan biologische landbouw, terwijl die tak steeds belangrijker wordt voor de economie, zowel landelijk als internationaal.

Opinie
Bertus Buizer

Minister Henk Kamp van Economische Zaken maakte op 13 februari bekend dat Aalt Dijkhuizen, voormalig voorzitter van de Raad van Bestuur van Wageningen Universiteit, het nieuwe boegbeeld wordt van de topsector Agri & Food. Ondanks de ongetwijfeld grote verdiensten van de heer Dijkhuizen voor de Nederlandse agrarische sector is hij geen boegbeeld van de biologische landbouwsector in Nederland. Hij toont zich namelijk vooral groot pleitbezorger van de intensieve landbouw.

Biologische landbouw is aan hem niet besteed, getuige zijn vele negatieve uitingen daarover in het verleden en op 7 april nog in een tweet met een zeer neerbuigende inhoud naar aanleiding van een opinie-artikel in *de Volkskrant* van 5 april. De heer Dijkhuizen schrijft in die tweet het volgende: 'Prima om biologisch te eten. Maar ik denk niet dat het gezonder is of beter is voor natuur en klimaat. Integendeel.'

In de biologische sector en bij anderen in onze samenleving is hierdoor veel verontwaardiging ontstaan. Toen ik de tweet van de heer Dijkhuizen las, kwam bij mij het besef op dat dit toch geen woorden kunnen zijn van een boegbeeld van de biologische landbouwsector. De gedachte die econoom Dijkhuizen hier etaleert is denk ik fout. Zij gaat bovendien voorbij aan de belangrijke bijdrage die biologische landbouw levert aan de Nederlandse economie (alleen al jaarlijks ruim een miljard euro aan exportwaarde). Ook gaat zij voorbij aan het belang van agrobiodiversiteit en van een goede voorziening van door veel en steeds meer mensen gewenste biologische producten. De consumentenuitgaven

voor biologische producten nemen landelijk en internationaal jaarlijks sterk toe. Wereldwijd groeit de vraag naar biologische producten jaarlijks zelfs met 6 tot 13 procent.

Mijn zorgen betreffen vooral de internationale kansen die wij met de insteek van Dijkhuizen laten liggen voor onze biologische landbouwsector om effectief bij te dragen aan een duurzame wereldvoedselvoorziening. Door de Verenigde Naties en de Wereldbank worden blijkens recente rapporten biologische landbouw respectievelijk kleinschalige landbouw als belangrijke pijlers voor de wereldvoedselvoorziening gezien. Uit wetenschappelijke studies blijkt bovendien onder meer dat biologische landbouw circa 30 procent meer biodiversiteit oplevert dan 'gangbare' landbouw.

De biologische landbouw is als belangrijke vorm van agro-ecologie ook weerbaarder tegen de nadelige gevolgen van klimaatverandering. Want die bevordert het bodemleven en heeft vanwege de grotere opslag van koolstof in de bodem en de lagere energetische input een minder negatieve invloed op het klimaat. Ook de benutting van het schaarser wordende zoete water is bij deze ecologische productiewijze groter door betere indringing en het langer vasthouden van het water in de bodem. In landen buiten de VS en West-Europa zijn de opbrengsten van biologische landbouw volgens FAO-onderzoek lang niet altijd minder dan die van conventionele landbouw, en vaak zelfs beter. In de VS en in West-Europa komt de hoogte van de opbrengsten van gewassen met een langer groeiseizoen, zoals bijvoorbeeld winterpeen, ook dichterbij elkaar. En, ook niet onbelangrijk, agro-ecologie beperkt ook de bodemdegradatie en houdt of maakt de bodem zo beter geschikt voor de voedselproductie.

Nederland heeft veel te bieden aan landbouwkennis en -productie,

En boer ploegt zijn land in Myanmar, eind maart. 97 procent van de boerenbedrijven op de wereld is kleiner dan tien hectare, en 85 procent zelfs kleiner dan twee hectare. Foto: AFP

Mijn zorgen betreffen vooral de internationale kansen die wij met de insteek van Dijkhuizen laten liggen

ook op het gebied van biologische landbouw. Van groot belang voor Nederland en internationaal is ook de productie en export van biologisch zaaizaad en pootgoed, die een aantal in Nederland gevestigde prominente kweek- en handelsbedrijven de afgelopen tien jaar verder op gang hebben gebracht. Nederland kan daarmee wereldwijd een prominente rol spelen, zeker gezien de toenemende uitdagingen vanwege de klimaatverandering. Maar we zullen daarvoor ook een goede vertaalslag moeten kunnen maken naar kleinschalige *low-input* landbouw. Want, zo blijkt uit een studie die Rabobank in oktober 2012 in Tokio presenteerde, 97 procent van de landbouwbedrijven in de wereld is kleiner dan tien hectare en 85 procent zelfs kleiner dan twee hectare en de financierbaarheid (*bankability*) is minder goed. Agro-ecologische landbouw ligt zowel financieel-economisch als logistiek dan ook meer in het bereik van die bedrijven, dan (kapitaal-)intensieve productiemethoden.

Nederland kan die vertaalslag heel goed maken en daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan een toereikende wereldvoedselvoorziening, daar ben ik van overtuigd. Maar daarvoor zullen we ook goed aan de weg moeten timmeren. Daarbij is ook een boegbeeld nodig, dat de mogelijkheden en perspectieven vanuit de Nederlandse biologische landbouwsector internationaal overtuigend voor het voetlicht brengt. Dat boegbeeld ontbreekt nog. Daarover maak ik mij oprecht zorgen.

Daarom vraag ik de Tweede Kamer om er bij minister Kamp op aan te dringen om zo snel mogelijk te regelen dat er naast - of misschien zelfs met? - de heer Dijkhuizen een goed boegbeeld komt voor de Nederlandse biologische landbouwsector.

Bertus Buizer uit Leeuwarden heeft een adviesbureau op het gebied van onder meer duurzame landbouw en permacultuur